EVA MATÁSKOVÁ

KOHO HLEDÁ FRANTIŠKA?

EVA MATĚJKOVÁ

KOHO HLEDÁ FRANTIŠKA?

Odpovědná redaktorka Alena Pokorná.
Korektorka Mirka Jarotková.
Technický redaktor Milan Dorazil.
Grafická úprava a sazba Martin Radimecký.
Fotografické reprodukce Jan Vetter.
Vydalo nakladatelství Argo, Milíčova 13, 130 00 Praha 3,
argo@argo.cz, www.argo.cz, roku 2026 jako svou 6193. publikaci.
Vytiskla tiskárna Finidr.
Vydání první.

Pro děti od 7 let.

ISBN 978-80-257-5091-9

Aktuality o našich knihách pro děti a mládež můžete sledovat na
www.facebook.com/mensiArgo

Naše knihy distribuuje knižní velkoobchod KOSMAS
sklad: Za Halami 877, 252 62 Horoměřice
tel.: 226 519 383, fax: 226 519 387
e-mail: odbyt@kosmas.cz
www.firma.kosmas.cz

Knihy je možno pohodlně zakoupit
v internetovém knihkupectví
www.kosmas.cz

1

ALEXANDERPLATZ

„Konečně jsem tady," pomyslela si zrzavá liška, když vystoupila z vlaku na nádraží v Berlíně. Jmenovala se Františka a v hlavním městě Německa byla úplně poprvé.

Chvíli stála uprostřed obrovské nádražní haly, ve které se to hemžilo lidmi jako v mraveništi. Kufry drnčely po podlaze, vlaky rachotily a hlas z reproduktoru cosi oznamoval hlubokým, důležitým tónem.

„Tak... a teď kam?" zamumlala si pro sebe.

Rozhlédla se a na jedné z cedulí uviděla bílé písmeno S v zeleném kolečku. S-Bahn. To znělo docela přátelsky.

Sebrala odvahu a vyrazila ve směru šipek. Svezla se nahoru po dlouhých jezdících schodech. Nastoupila do prvního vlaku, který přijel.

Františka přitiskla čumáček na okno. Koleje se proplétaly mezi domy, mosty a řekou, všechno ubíhalo rychleji, než stačila mrknout. Jen pár zastávek – a už se ozvalo zvučné: „Alexanderplatz!"

Vystoupila.

„Aha, tak to je ten slavný Alexanderplatz," řekla si potichu. Zvědavě si prohlížela obrovské náměstí.

Ve vzduchu se mísily vůně ze stánků s rychlým občerstvením a kolem proudily davy lidí. Někteří z nich se občas odpojili a zmizeli v jednom ze vstupů do metra. Vzápětí se vynořili zase o kus dál.

„Františko, najdi Sesama, to je tvůj hlavní úkol. Třeba zrovna v tom Berlíně…“ zněla jí v uších poslední věta, kterou pronesla její nejlepší kamarádka Terezka, když se s ní v Praze u vlaku loučila.

Slova se rozplynula v lomozu, když průvodčí zahvízdal na píšťalku a mávl rukou někam směrem k lokomotivě. Vlak se dal do pohybu.

Než se Františka stihla zeptat, jakého Sesama to má vlastně najít a proč je to tak důležité, pražské nádraží zmizelo z dohledu i s Terezkou. Kamarádčin naléhavý výraz ve tváři ale nemohla dostat z hlavy.

A tak tu teď Františka stála úplně sama ve městě, které vůbec neznala. Přesto jí bylo nějak blízké. Když doma před pár dny nad otevřenou mapou přemýšlela, kam se vydá, zalíbil se jí ten název. Berlín. Bylo v něm něco tajemného a ona cítila, že ji to město přitahuje jako magnet.

Trochu nervózně se rozhlédla. Za zády se jí tyčila zvláštní vysoká věž. Na jejím vršku, vysoko nad hlavou, se pomalu otáčela veliká, lesklá koule.

„Aha, tohle obří lízátko musí být ta **televizní věž**, o které jsem četla v průvodci! Dá se vyjet výtahem až nahoru a pořádně se rozhlédnout po celém městě. To by se mi možná hodilo. Vůbec se tu nevyznám a vlastně nevím, kudy se vydat. Chci toho vidět co nejvíc, a hlavně najít toho Sesama, ať už je to kdokoliv. Nebo cokoliv…“ povzdechla si.

Chvíli nesměle přešlapovala na místě a dál pozorně sledovala všechno okolo. Zaujaly ji zajímavé hodiny. Tvarem trochu připomínaly houbu a ukazovaly, jaký čas je zrovna teď ve zbytku světa, třeba v Londýně, New Yorku nebo Novém Dillí. Najednou se zarazila.

Její pozornost totiž upoutala velká socha medvěda na druhém konci náměstí. Byla o dost větší než Františka. Pestrobarevné čmáranice, kterými byla socha pokrytá, vypadaly jako tajemná šifra.

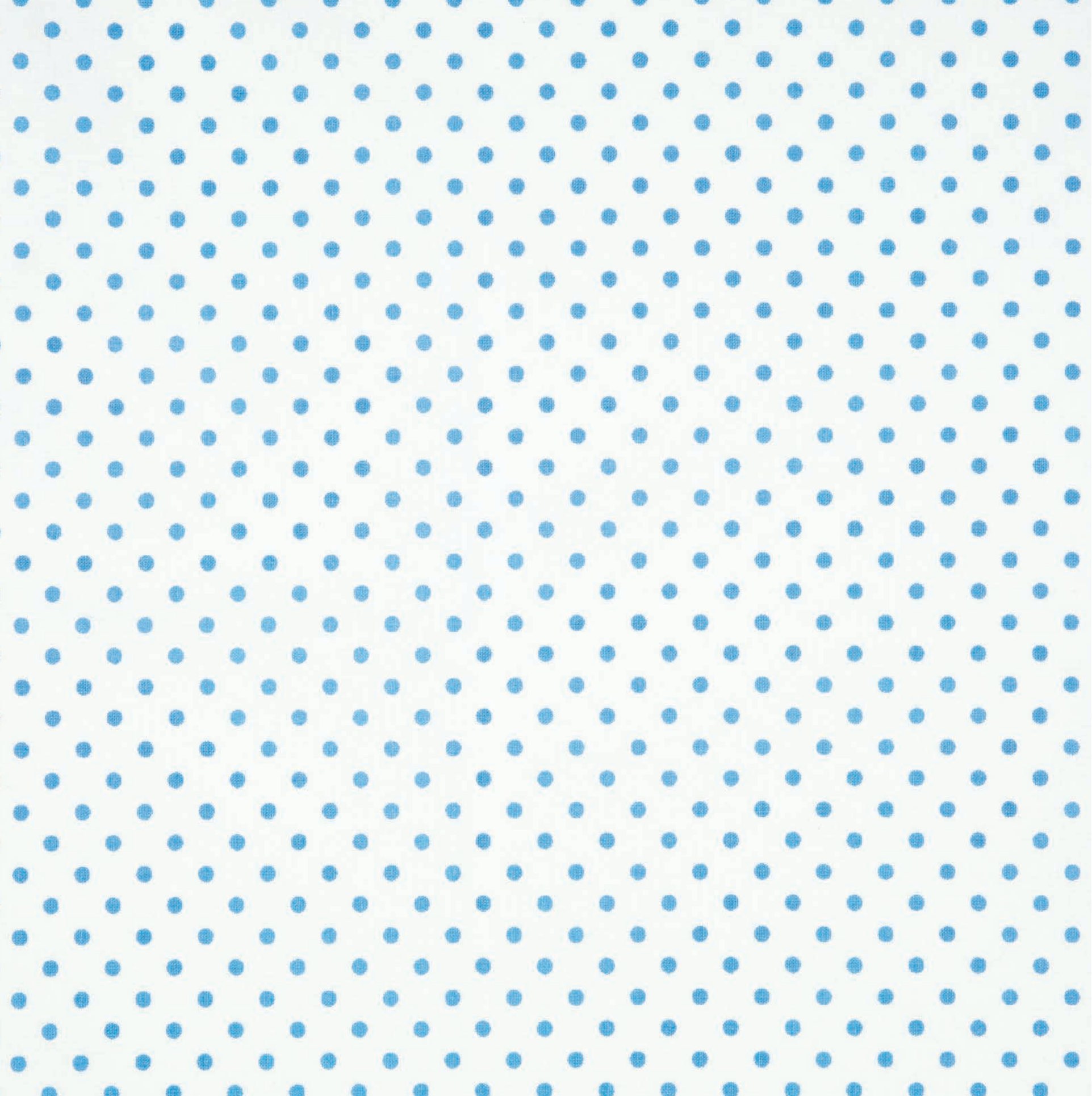
TELEVIZNÍ VĚŽ (FERNSEHTURM)

Tuhle věž na Alexanderplatzu (kterému se často zkráceně říká Alex) opravdu nejde přehlédnout.

V kouli nahoře, ve výšce 207 metrů, se nachází vyhlídková restaurace.
Každou hodinu se otočí o 360 stupňů (tedy kolem dokola).

Je o kousek vyšší než pařížská Eiffelovka. No, o kousek… o celých 38 metrů.

21 22 23 24 1 2 3 4
ALEXANDERPLATZ

2

BUDDY BÄR

Františka se vydala k soše. Jak se přibližovala, došlo jí, že to opravdu nejsou jen tak ledajaké klikyháky. Vypadalo to skoro jako nějaký barevný kód nebo plánek. Jako když s Terezkou hrály „šipkovanou“ a kreslily si pro sebe navzájem mapu, která měla kamarádku dovést k pokladu ukrytému v lese.

Když přišla až k pomalovanému medvědovi, najednou jí celá ta čmáranice začala dávat smysl.

„To jsou přece linky metra!“ řekla si v duchu pobaveně. A opravdu — barevné čáry ukazovaly tratě berlínské podzemní dráhy. Protínaly se, různě se překrývaly a podbíhaly. Františka se zaradovala, že s jejich pomocí zjistí, co bude její první cíl.

Zamyšleně studovala čísla jednotlivých tratí a jezdila tlapkou po namalovaných čárách. Mezi zvláštně znějícími názvy stanic hledala něco, co by jí mohlo napovědět, kde najít toho tajemného Sesama. Jak asi vypadá? A pozná ho, až ho konečně najde?

Vtom si všimla, že za nehybnou sochou medvěda stojí menší, zato však živý medvídek a zkoumavě si Františku prohlíží.

„Čau, co tu chceš? Já jsem Fritz,“ řekl a podal jí tlapku.

„Těší mě, já jsem Františka,“ odpověděla mu liška a čekala, co bude dál.

Medvěd si ji změřil očima a hned spustil: „Tohle je moje místo. Stávám tady za naším **Buddy Bärem**, tedy touhle medvědí sochou. Čekám na turisty, co hledají správný směr. Když jsou milí,

poradím jim správně. Někdy se tu ale objeví nějací nevychovanci a uličníci, co mě třeba tahají za uši a kožich," otřásl se. „Ty pošlu klidně úplně na druhou stranu města," dodal a rozesmál se na celé kolo.

„Ale ty se mi líbíš," pokračoval. „Jestli chceš, rád ti to tady ukážu."

Františka byla nečekanou pozorností trochu zaskočená. Chvilku váhala, jestli má tomuhle poťouchlému medvědovi věřit. Něco jí ale říkalo, že se nemusí bát. A taky tušila, že ji čeká velké dobrodružství, na které bude ještě dlouho vzpomínat. Usmála se a přikývla.

BUDDY BÄR (SOCHA MEDVĚDA)

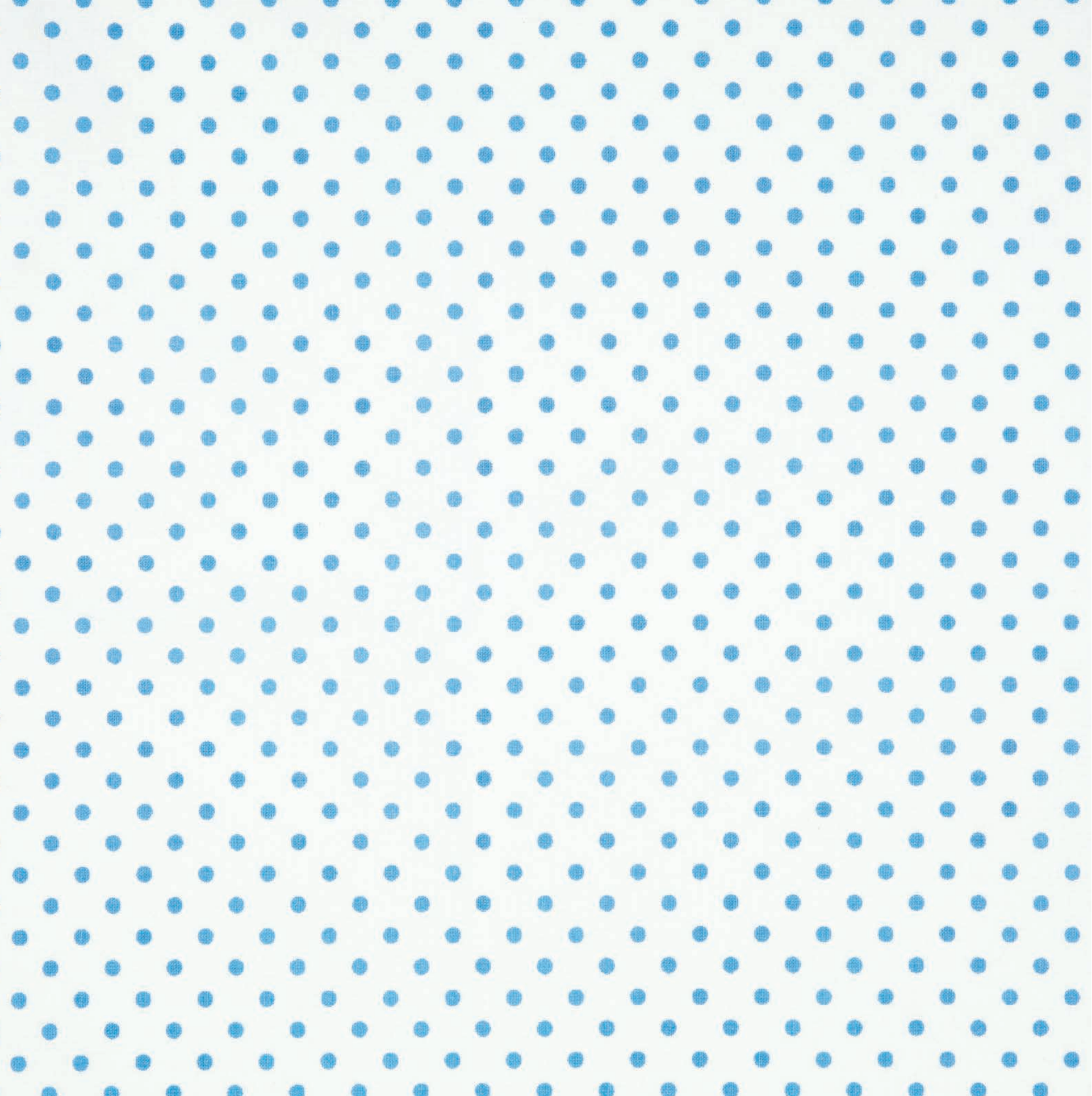
Tyto sochy najdeš po celém Berlíně. Dohromady je jich tam asi 400 a každá z nich je pomalovaná úplně jinak.

Někteří medvědi stojí na zadních, jiní sedí, nebo dokonce dělají stojku.

Jejich barevné kožíšky mají na svědomí umělci z celého světa.

Sochy medvědů často cestují po světě a zastupují Berlín na různých výstavách a důležitých mezinárodních událostech.

U2
U9
S9
U1
U3
U4
S1
S2

BRANDENBURGER TOR

Medvídek vzal lištičku za tlapku a společně vyrazili do ulic Berlína.

„Fritzi, prosím tě… než jsem se sem vydala, moje kamarádka mi kladla na srdce, že v Berlíně určitě musím najít Sesama. Neslyšels o něm někdy?“ zeptala se Františka s vážnou tváří a na chvilku se zastavila.

Fritz se k ní otočil. „Těžko říct, takhle z hlavy. Lidí je tu spousta, ale to by v tom byl čert, aby nám tenhle Sesam někde nepřelítl přes cestu,“ zamyšleně zabručel a pokračoval v chůzi.

Jak se vzdalovali od Alexu, museli se prodírat čím dál většími davy turistů. Všichni mířili jedním směrem.

„Kam to jdeme?“ zeptala se Františka opatrně.

„K Braniborské bráně, tu prostě musíš vidět,“ odpověděl Fritz a dodal: „Vlastně ani nevím, proč všechny tak strašně zajímá. Je to jednoduše… velká brána. Před mnoha lety sloužila jako vjezd do města. Pak se kolem ní taky dlouho táhla velká zeď, která rozdělovala město na dvě části. Ale o tom ti budu vyprávět až později. Teď se tady konají různá shromáždění a oslavy. Pokud jde o mě, já mám radši jiná místa. V Berlíně je spousta zajímavějších koutů, ale tohle jsem ti zkrátka chtěl ukázat taky. Přece jenom jsi tu poprvé. A navíc – to by bylo, aby někdo z těch, co tam pořád postávají s foťákem, o tom tvém Sesamovi neslyšel.“

Medvěd měl opět pravdu: před Braniborskou bránou, jejíž německý název zní Brandenburger Tor, se to hemžilo lidmi.

„Zase je tu nějaká **demonstrace**, proto je tu hlava na hlavě – je to horší než obvykle," zamumlal si pod čumáček.

Františka pokývala hlavou, prohlédla si vysoké zdobené sloupy a zelenou sochu na vrcholku brány. Zobrazovala čtyři koně, kteří táhnou vůz s nějakou ženou.

To je ale prima, že mám s sebou takového fajn průvodce, pomyslela si lištička v duchu.

Fritz se mezitím chtě nechtě musel vyfotit s několika skupinami turistů. Spletli si ho s medvědím maskotem — člověkem v chlupatém medvědím kostýmu, kterých bylo na prostranství před bránou hned několik.

„Jsou tady na medvědy vyloženě vysazení. Můžeme už radši jít jinam?" řekl a vykročil, aniž počkal, až mu Františka odpoví.

DEMONSTRACE

Demonstrace označuje shromáždění lidí na veřejném prostranství, kteří se sejdou, aby ukázali, co si myslí nebo co chtějí změnit. Často si vyrobí plakáty a transparenty s nápisy. Společně dají najevo svůj názor tak, aby si ho ostatní (třeba politici) všimli.

GEGEN HASS
MIT LIEBE.

KOBLÍŽEK

„Ale vždyť jsme se tam ani nikoho nestihli zeptat na toho Sesama!“ postěžovala si Františka.

„Neboj se, příležitostí bude ještě spousta. A tamti měli hlavu stejně plnou úplně jiných věcí… sama jsi to viděla. Nemáš na něco chuť? Já bych něco malého zakousl,“ olízl se mlsně Fritz a zmizel v jedné z blízkých kaváren.

Za chvilku byl zpátky a v ruce držel zvláštní kulaté pocukrované pečivo. „To znám, to jsou přece koblížky!“ zaradovala se Františka a jeden si od něj vzala.

„Koblížky, povídáš? Tady se jim říká *Pfannkuchen*. Jinde zase *Berliner* nebo *Krapfen*, ale na tom nesejde, hlavně že všude chutnají stejně dobře,“ řekl a zakousl se do sladké pochoutky. Hned měl čumáček celý od cukru a tlapky ulepené od červené marmelády.

„Americký prezident Kennedy kdysi v jednom svém slavném projevu v Berlíně prohlásil *Ich bin ein Berliner*. Tehdy chtěl vlastně německy říct, že je *Berlíňan*, což by ale správně znělo *Ich bin Berliner*, a tak se mu někteří smáli, protože mu místo toho rozuměli, že je *koblížek*. Důležité je, že to myslel dobře a postavil se na stranu Berlíňanů, jejichž město tehdy rozdělila dlouhatánská zeď. Všichni tady na tuhle vtipnou příhodu dodnes vzpomínají.“

To se Františce líbilo. Kdo by to byl řekl, jaké nedorozumění takový koblížek může způsobit!